

SAMLEKVOTEMODELLEN I LYS AV DEN FASTSATTE TOTALKVOTEN FOR SEI.

I sakspapirene som er utsendt til Reguleringsrådets medlemmer har Fiskeridirektøren lagt til grunn som et regneeksempel en totalkvote av sei nord for 62°N i 2005 på 192.500 tonn. Fiskeriministeren har nå fastsatt totalkvoten for sei til 215.000 tonn, dette er en økning i forhold til regneeksemplet på 22.500 tonn. En såpass stor økning fordrer at spesielt samlekvotemodellen vurderes på nytt på bakgrunn av en høyere seikvote. Fiskeridirektøren velger derfor å sende ut kompletterende sakspapirer i forhold til sak 12/04 Regulering av fisket etter sei nord for 62°N i 2005 og sak 11/04 Regulering av fisket etter torsk og hyse nord for 62°N i 2005, herunder samlekvoteordningen.

Det er altså fastsatt en totalkvote for sei nord for 62°N på 215.000 tonn. Etter en avsetning på 15.000 tonn til 3.land blir norsk kvote for sei 200.000 tonn.

Vedtak som erstatter vedtak under sak 12/04, punkt 4.2:

I tråd med landsmøtevedtak 7/01 i Norges Fiskarlag om fordeling av kvoten av sei nord for 62° N på redskapsgrupper, vil Fiskeridirektøren foreslå følgende fordeling:

Tabell 1, (Erstatter tabell 10 side 8 i sak 12/04)10 :

Redskapsgruppe	%-andel	Gruppekvote (tonn)
Konvensjonelle redskaper	38 %	76.000
Notgruppen	25 %	50.000
Trålgruppen	37 %	74.000
Sum	100 %	200.000

Vedtak som erstattet vedtak under sak 12/04, punkt 4.4:

Fiskeridirektøren foreslår at den konvensjonelle kvoten deles mellom fartøy over 28 meter, gruppe I og gruppe II. Dette er også i tråd med Landsmøtevedtak 7/01 i Norges Fiskarlag. Dette gir følgende fordeling av konvensjonell kvote:

Tabell 2 Fordeling av konvensjonell kvote:

Grupper	Prosent	Tonn
Fartøy over 28 m	11 %	8.360
Gruppe I	75 %	57.000
Gruppe II	14 %	10.640

Fiskeridirektøren foreslår at gruppekvoten til gruppe I deles mellom de fire gruppene i Finnmarksmodellen som i inneværende år Dette gir følgende kvoter:

Tabell 3 Finnmarksmodellen:

Grupper	Prosent	Tonn
Under 10 meter	13,5 %	7.695
10 – 14,9 m	40,8 %	23.256
15 – 20,9 m	25,9 %	14.763
21 – 27,9 m	19,8 %	11.286

Når det gjelder forslag til reguleringsopplegg innenfor notgruppen, trålgruppen og for konvensjonelle fartøy over 15 meter vil dette i hovedsak følge det som fremgår av utsendte sakspapir. Det kan imidlertid være behov for å justere tall og eventuelt maksimumkvoter. Ved oppstarten av møtet i Reguleringsrådet vil vi derfor framlegge et revidert saksdokument til hele sak 12/04.

Nedenfor vil vi således kun omtale reguleringsopplegget for fartøy under 15 meter i gruppe I og fartøy i gruppe II. Fartøy i disse gruppene reguleres med samlekvote, og økningen i seikvoten er en utfordring i forhold til samlekvotemodellen.

Under følger nye punkt 3.2.4.1. og nye 3.3 i sak 11/04, nye elementer er uthevet, elementer som ikke lenger er aktuell er tatt ut. Teksten nedenfor erstatter således de utsendte sakspapirene hva gjelder punkt 3.2.4.1. og 3.3.:

3.2.4.1. Fartøy under 15 meter - samlekvote.

I samlekvotemodellen har det vist seg vanskelig å få fisket opp seiavsetningen. Et flertall av fiskerne har valgt å fiske torsk framfor hyse og sei. Dette har ført til at torskeavsetningen er blitt overfisket og det har stått til dels store kvanta igjen av seiavsetningen. Selv om omregningsfaktorene til torskeenheter for hyse og sei er satt lavt slik at kvoten belastes svært lite når en fisker hyse og sei har dette ikke gitt den ønskede effekt. Også i 2004 får man i samlekvoteordningen et relativt stort uttak av torsk ut over avsetningen av torsk til samlekvoteordningen.

Etter en totalvurdering er Fiskeridirektøren kommet til å ville foreslå samlekvoteregulering i ett år til. En må imidlertid komme vekk fra det overfisket en har hatt av torsk i samlekvoteordningen dersom det skal være aktuelt å anbefale samlekvotemodellen videreført utover 2005.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med hjemmelslengde under 15 meter reguleres med samlekvote, der samlekvoten består av torsk, hyse og sei. Fartøyene som reguleres med samlekvote pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk, hyse og sei i fiske etter andre fiskeslag innenfor samlekvoten.

Det er hjemmelslengden på torsk som avgjør om fartøyet er regulert med samlekvote.

Før en innførte samlekvote som reguleringsprinsipp ble forholdsvis mye sei fisket i andre halvår. Å fiske sei i andre halvår krever imidlertid at en har kvotemessig dekning for den bifangst en får av torsk i fisket etter sei. Innenfor samlekvotemodellen har svært mange valgt å fiske opp torskeandelen av samlekvoten i første halvår når tilgjengeligheten er god og en gjerne også får en god pris for biprodukter. Dermed har det vist seg vanskelig å fiske store kvanta sei og hyse i andre halvår siden få har kvotemessig dekning for bifangst av torsk.

For å sikre at man har et kvantum torsk til disposisjon når det skal fiskes sei og hyse i andre halvår vil Fiskeridirektøren foreslå at en setter av et visst kvantum til en bufferkvote.

Denne bufferkvoten kan brukes til å øke samlekvotene i 2. halvår eller til en bifangstordning, for eksempel fra 1. september. Hvordan bufferkvoten skal benyttes er noe man kan komme tilbake til før 1. september 2005. En bufferkvote vil i praksis

fungere som en periodisering og vil kunne bidra til en jevnere råstofftilførsel gjennom året og vil kunne legge til rette for at større del av samlekvotefartøyenes hyse- og seikvoter blir fisket. En slik bufferkvote vil kunne fjernes igjen når en får et mer normalt forhold mellom disponibel norsk kvote av torsk, hyse og sei.

Fiskeridirektøren viser til det som er sagt ovenfor og foreslår at 2.000 tonn torsk i gruppe I for fartøy under 15 meter avsettes som bufferkvote.

Bufferkvoten belastes gruppekvote forholdsvis, 600 tonn i gruppen under 10 meter og 1400 tonn i gruppen mellom 10 og 15 meter.

Det endrede forholdet i samlekvoten når det gjelder torsk, hyse og sei betinger at en vurderer parametrene for å sikre at en har kontroll over uttaket av torsk og samtidig legger til rette for økt uttak av sei og hyse.

På grunn av at kvotene er garanterte, mister Fiskeridirektøren det styringsverktøy som ligger i det å kunne stoppe fisket når en gruppekvote er tatt. I samlekvoteordningen har Fiskeridirektøren tre muligheter til å påvirke utviklingen i fisket; den ene er omregningsfaktorene, den andre er overreguleringsgraden for de 3 artene og den tredje størrelsen på tillatt torskeandel.

For å korrigere det endrede forholdet mellom torsk, hyse og sei kan det å redusere omregningsfaktoren for sei være en mulig løsning. Omregningsfaktoren er imidlertid allerede satt lavt, i de utsendte sakspapirene har vi foreslått en faktor på 0,15 for sei. Et uttak av 100 kg torsk utover torskeavsetningen framfor å fiske sei vil således innebære at 667 kg sei skal stå ufisket i havet. En reduksjon av omregningsfaktoren til 0,1, vil innebære at 1000 kg sei må stå i havet for hver 100 kg torsk som fiskes utover torskeavsetningen.

Omregningsfaktorene for torsk, hyse og sei har i år vært: 1 kg hyse = 0,5 torskeenheter, 1 kg sei = 0,2 torskeenheter og 1 kg torsk = 1 torskeenhet.

Omregningsfaktorene bør som hovedregel stå fast for et helt kalenderår, blant annet for å skape forutsigbarhet når det gjelder kvotegrunnlaget for de enkelte fiskere med samlekvote. De siste årene har en fjernet seg fra de reelle prisforholdene mellom artene og heller lagt erfaringene en har hatt med samlekvotereguleringen til grunn. Ut fra erfaringene så langt i år kan det være ønskelig å justere omregningsfaktorene for hyse og sei noe ned. Fiskeridirektøren ser det som hensiktsmessig å videreføre omregningsfaktoren for hyse, men ser det som nødvendig å redusere omregningsfaktoren for sei noe.

Fiskeridirektøren foreslår følgende omregningsfaktorer for 2005: 1 kg hyse = 0,5 torskeenheter, 1 kg sei = 0,15 torskeenheter og 1 kg torsk = 1 torskeenhet.

Fiskeridirektørens foreslår følgende gruppekvoter innenfor samlekvotereguleringen i gruppe I:

Tabell 15: *Gruppekvoter for samlekvote 2005*

Lengdegruppe	Torskeavsetning	Hyseavsetning	Seiavsetning:	Gruppekvote:
Under 10 meter	17.303	4.015	7.695	20 465
10 – 14,9 meter	44.958	12.224	23.256	54 558
Sum	62.261	16.239	30.951	75 023

I protokollen fra den 33. sesjon i Den blandete norsk - russiske fiskerikommisjon avholdt i Ålesund 25. – 29. oktober 2004 er overfisket av torsk problematisert:

”Den russiske part påpekte at Norge de siste år, i henhold til offisiell statistikk, har hatt et betydelig overfiske av torskekvoten. Den norske part orienterte om den omfattende omleggingen av reguleringsystemet for kystfisket som hadde forårsaket et overfiske av torskekvoten de siste tre år. Overfisket av torsk var imidlertid avtakende over tid, og den norske part tar sikte på å eliminere dette problemet i 2005.”

Med henvisning til det som er sagt foran med hensyn til driftsordningen og i forhold til sitatet fra protokollen fra forhandlingene med Russland ovenfor vil en legge til grunn en lav overreguleringsgrad for torsk i 2005. I tabellen nedenfor har vi lagt til grunn en overregulering på 20 % på torsk under 10 meter og 5 % på torsk for fartøy mellom 10 og 15 meter. Overreguleringsgraden er i år 16 % for alle fartøy under 15 meter. For hyse har vi lagt til grunn 175 % overregulering for begge fartøygrupper, det er samme overregulering som i år. For sei har vi lagt til grunn en overregulering på 500 %, dette er noe høyere enn i år (400 %) og bakgrunnen er at totalkvoten er økt.

En altså valgt å legge til grunn samme overregulering som i de utsendte sakspapirene. Selv om totalkvoten av sei er økt ser en ingen effekt av å øke overreguleringen av seikvotene utover 500%. En økning vil kun tjene til å øke samlekvoten og så lenge et flertall av fiskerne velger å fiske maksimalt tillatt torsk innenfor samlekvoten vil en økning i overreguleringen på sei bidra til et økt uttak av torsk.

Med utgangspunkt i stigene som ble vedtatt i årets reguleringsopplegg korrigert for struktureringsgevinster vil Fiskeridirektøren foreslå følgende samlekvoter:

Tabell 16: *Samlekvoter i gruppe I.*

Hjemmelslengde	Årets samlekvoter Pr 01.01	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote 2005
Under 7 meter	25,5	16,8	10	42	28,1
7 – 7,9	30,4	20,1	11,9	50	33,6
8 – 8,9	35,7	23,6	14,1	59	39,5
9 – 9,9	43,9	29,2	17,3	73	48,8
10 – 10,9	53,3	28,9	19,3	80	50,6
11 – 11,9	65,4	35,5	23,6	98	62,0
12 – 12,9	77,3	42	28,0	116	73,4
13 – 13,9	93,9	50,9	33,9	141	89,0
14 – 14,9	106,9	58	38,6	160	101,3

I tabell 16 er torsk, hyse og sei målt i tonn, mens samlekvote er omregnet til torskeenheter.

Fartøylengden i tabellen ovenfor refererer seg til hjemmelslengde slik at fartøy med ulik hjemmelslengde i henholdsvis torsk og hyse må beregne samlekvoten selv ved å hente tall for torsk og hyse i de aktuelle fartøylengdene. Samlekvoten til det enkelte fartøy vil også være tilgjengelig på Fiskeridirektoratets internettsider.

I tabellen over kommer fartøy under 10 meter kvotemessig bedre ut enn i inneværende år, mens fartøy mellom 10 og 15 meter kommer kvotemessig dårligere ut enn i inneværende år. Dette skyldes flere forhold:

- 1) De to gruppene har ulik overregulering. Dette har det i år vist seg å være behov for all den stund fartøy mellom 10 og 15 meter i gjennomsnitt har en langt høyere kvoteutnyttelse enn fartøy under 10 meter. Overreguleringen må også ta høyde for eventuelle kondemneringer i løpet av 2005. Erfaringene viser at det i fartøygruppen under 10 meter i langt større grad enn i fartøygruppen 10 til 15 meter gjennomføres kondemneringer.
- 2) Det at man har faste grupper gjør at en ikke lenger har fleksibilitet med hensyn til kvotefastsettelse mellom de to gruppene.
- 3) Det at strukturgevinster skal tilbakeføres til den enkelte fartøygruppe innebærer at fartøyene i den gruppen som har strukturert (kondemnert) mest får romsligere forhold med hensyn på kvote enn den gruppen som har strukturert (kondemnert) minst. Disse tre forholdene trekker alle i negativ retning for fartøyene i gruppen mellom 10 og 15 meter.

Den tredje styringsmuligheten Fiskeridirektøren har er å justere på tillatt torskeandel. Gjennom maksimalt tillatt torskeandel kan en styre hvor stort det totale uttaket av torsk maksimalt kan være. I de utsendte sakspapirene har en foreslått en videreføring av maksimalt tillatt torskeandel. Dette er nok i utgangspunktet noe høyt med tanke på det totale uttaket av torsk en kan forvente. Dersom en forutsetter at alle fisker maksimalt tillatt torskeandel vil en maksimal torskeandel på 70% med den økte totalkvoten av sei innebære en faktisk overregulering i forhold til torskeavsetningen på i underkant av 30% samlet for begge fartøygrupper. Reduseres torskeandelen til 65% reduseres den faktiske overreguleringen i forhold til torskeavsetningen til i underkant av 20% samlet for begge fartøygrupper. Også i forhold til forslaget om å sette av en bufferkvote av torsk vil det være rimelig at maksimalt tillatt torskeandel reduseres noe. Bufferkvoten av torsk vil jo komme fiskerne til gode senere på året, enten som økt samlekvote eller som bifangstordning med hensyn på torskeinnblanding i hyse- og seifisket.

Fiskeridirektøren foreslår at en for 2005 ikke tillater fartøy under 15 meter i gruppe I å fiske mer enn maksimalt 65 % av samlekvoten som torsk.

3.3. REGULERING AV FISKET I GRUPPE II.

I år har fartøy i gruppe II blitt regulert med samlekvoter av torsk, hyse og sei. Fiskeridirektøren foreslår at en viderefører dette i 2005.

Fiskeridirektøren foreslår at en for fartøy i gruppe II benytter samlekvote som reguleringsprinsipp, og at samlekvoten omfatter torsk, hyse og sei.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøyene pålegges å dekke eventuell bifangst av torsk, hyse og sei i fiske etter andre fiskeslag innenfor samlekvoten.

Fiskeridirektøren foreslår at en benytter samme omregningsfaktorer for torsk, hyse og sei i gruppe II som for fartøy under 15 meter i gruppe I.

Fiskeridirektøren foreslår videre at fartøy i gruppe II får tilsvarende andel av konvensjonell kvote av torsk som i inneværende år, dvs 9,5 %. Dette utgjør 14.498 tonn torsk.

Under forutsetning av at Fiskeridirektørens forslag til kvotefordeling av hyse og sei vedtas vil det være 3.239 tonn hyse og **10.640** tonn sei avsatt til samlekvote for fartøy i gruppe II.

Fiskeridirektøren foreslår at det avsettes 500 tonn torsk til en bufferkvote.

Fiskeridirektøren foreslår følgende gruppekvoter for gruppe II:

Tabell

torsk	hyse	Sei	samlekvote
13.998	3.239	10.640	17 214

Fiskeridirektøren legger til grunn at man for gruppe II benytter samme stige som i år.

Fiskeridirektøren foreslår at en legger til grunn følgende samlekvoter for fartøy i gruppe II:

Tabell 18: *Samlekvoter i gruppe II:*

Fartøylengde	Samlekvote pr 01.01.04	Kvotefaktor	Torsk	Hyse	Sei	Samlekvote
Under 8 m	13,7	1	11,5	3	13	15,0
8 – 9,9 m	19,2	1,4	16,1	4,2	18,2	20,9
10 – 14,9 m	21,9	1,6	18,4	4,8	20,8	23,9
Over 15 m	26,0	1,9	21,9	5,7	24,7	28,5

På grunnlag av bufferkvoteavsetningen ser Fiskeridirektøren det som nødvendig å redusere taket på hvor mye torsk som kan fiskes innenfor samlekvoten. I år har fartøy i gruppe II ikke kunnet fiske mer en maksimalt 80 % av samlekvoten som torsk.

Fiskeridirektøren vil foreslå at fartøy i gruppe II maksimalt kan fiske 75 % av samlekvoten som torsk.